

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003283

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-10-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 44-а від 06.11.2023 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузнецова Валерія Олександрівна

2. Valeriia Kuznietsova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 022

Назва наукової спеціальності: Дизайн

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Дизайн

Дата захисту: 20-10-2023

Спеціальність за освітою: Дизайн

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 2186

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.32

Тема дисертації:

1. Артдизайн у сучасній українській fashion-індустрії.
2. Art design in the modern Ukrainian fashion industry.

Реферат:

1. Дисертація присвячена особливостям і тенденціям артдизайну в сучасній українській fashion-індустрії. Артдизайн позионується як вид художньо-проектної творчості, що характеризується прагненням активізації естетики та індивідуалізації, свободою і розмаїттям художніх позицій, вільним застосуванням стилів та художніх методів, активним експериментуванням із формою, конструкцією, матеріалом і кольором. Основою артдизайну є концепції, що об'єднують мистецтво та дизайн, теоретично обґрунтовують досвід взаємопроникнення принципів дизайну та художньо-образного потенціалу мистецтва. Об'єкти артдизайну характеризуються найвищою художньою якістю, яскравою художньою образністю, здатністю викликати складні асоціативні ряди, мінімізацією або підпорядкуванням функціональності певній художній ідеї. Етапами здобування об'єктом артдизайну статусу мистецтва є: експериментальний (зв'язок із художніми

практиками); експозиційний (виставковий); набуття твором артдизайну статусу об'єкта колекціонування; поява творів артдизайну на артринку. Як художнє явище і як концепт, артдизайн наразі перебуває на стадії становлення. На основі системного огляду основних теоретичних праць, присвячених специфіці синтезу моди та мистецтва, з'ясовано, що принципи артдизайну отримали втілення в практиках fashion-індустрії, ґрунтуючись на тенденції розмивання кордонів між мистецтвом і модою. Констатовано, що у вимірі fashion-індустрії артдизайн – це творча концепція дизайну одягу, метою якої є створення об'єкта, що є водночас і річчю, і твором мистецтва. Артдизайн демонструє конвергенцію знакової системи мистецтва і моди; сприяє оновленню художньої мови за допомогою експериментів у пошуках форми, властивих мистецтву, створених за його законами. Зародження ідеології артдизайну в дизайні одягу доби модернізму – результат кризи світовідчуття та формоутворення, конфлікту сучасного конструктивного змісту моди та архаїчності форм одягу, синтезу дизайнерських технологій початку ХХ ст., естетики авангардного мистецтва та нових соціальних ідей. Визначено основні етапи становлення концепції артдизайну у fashion-індустрії: друга половина ХІХ – початок ХХ ст. (зародження концепції артдизайну; поява «високої моди» як ексклюзивної; позиціонування моделей від кутюр як творів мистецтва; запозичення та творче переосмислення силуетів, деталей і орнаментів із живописних полотен старих майстрів, живопис як джерело натхнення для дизайнерів); 1910–1930-ті рр. (розвиток двох концепцій дизайну одягу як художнього твору з виразним образом: створення моделей відповідно до закономірностей циклічності модних трансформацій та естетично досконалих моделей одягу, основою художньої цінності яких є естетична досконалість незалежно від змін моди; співпраця дизайнерів та відомих художників-графіків і живописців; розробка дизайнерської моделі як артоб'єкта); друга половина 1940-х –1960-ті рр. (відродження зв'язку моди та мистецтва – запозичення ідей у різних видів мистецтва є одним зі способів модної інновації; характерним є звернення за натхненням до творчості провідних живописців – представників абстракціонізму та попарту); 1970–1990-ті рр. (посилення взаємодії мистецтва і моди; включення моди в музейний контекст, що посилює її сприйняття як мистецтва); 1990–2000-ті рр. (відродження та активізація творчої колаборації). Дослідження виявило, що провідні будинки високої моди активно взаємодіють зі світом мистецтва, створюючи інтегровані проекти відповідно до напрямку розвитку моди як складової креативних індустрій. Метою артифікації – є надання дизайнерським моделям додаткової символічної цінності з метою підвищення успішності їх подальшої реалізації. Основними формами артифікації є синергія та контамінація. За результатами дослідження виявлено, що творчість провідних українських дизайнерів одягу є унікальним відображенням історичних умов сучасності – в розроблених ними модних образах отримали конкретне втілення провідні тенденції, характерні для вітчизняної та світової культури перших десятиліть ХХІ ст. Завдяки активній розробці артколекцій не лише високої моди та *prêt-à-porter de luxe*, а й на всіх рівнях вітчизняної fashion-індустрії мистецтво отримало можливість безпосередньої взаємодії зі споживачем через дизайн одягу. Основою розвитку артдизайну від елітарності до масовості є трансформації в культурі, зміна ціннісних основ соціокультурного розвитку та естетичних канонів. Артоб'єкти у творчості вітчизняних дизайнерів одягу збагачують індустрію моди і культуру країни, стимулюють естетичні відчуття та емоції, насичують модні образи художньообразним та духовним змістом. Ключові слова: артдизайн, fashion-індустрія, сценічний образ, дизайн одягу, українські дизайнери, бренди, висока мода, артоб'єкт, артифікація, колаборація.

2. The dissertation is devoted to the features and trends of art design in the modern Ukrainian fashion industry. The relevance of the research is determined by the active development of the art design direction in modern domestic practices of designer modelling of clothes, the scientific understanding of which requires an expansion of the theoretical base, in particular in the context of clothing design and the fashion industry. The works of H. Reed, D. Domerg, F. Barcio, Sh. Fill, P. Fill, and others became the theoretical basis of art design research. Art design is positioned as a type of artistic design creativity, characterized by the desire to activate aesthetics and individualization, freedom and diversity of artistic positions, free use of styles and artistic methods, and active experimentation with form, construction, material and color. The basis of art design is concepts that unite art and design, theoretically substantiating the experience of the interpenetration of design principles and the artistic and figurative potential of art. Objects of art design are characterized by the highest artistic quality, bright artistic

imagery, the ability to evoke complex associative series, and minimization or subordination of functionality to a certain artistic idea. The stages of acquiring the status of an art design object are: experimental (connection with artistic practices); exposition (exhibition); acquiring the status of a collection object by a work of art design; the appearance of art design works on the art market. As an artistic phenomenon and as a concept, art design is currently in its infancy. The main stages of the art design concept formation in the fashion industry are defined: the second half of the 19th century – the beginning of the 20th century (genesis of the art design concept; emergence of high fashion as exclusive; positioning of couture models as works of art; borrowing and creative reinterpretation of silhouettes, details and ornaments from the hanging canvases of old painting masters as a source of inspiration for designers); 1910–1930s (the development of two concepts of clothing design as an artistic work with an expressive image: the creation of models in accordance with the laws of cyclical fashion transformations and the creation of aesthetically perfect clothing models, the basis of which artistic value is aesthetic perfection regardless of fashion changes; cooperation between designers and famous graphic artists and painters; development of a design model as an art object); the second half of the 1940s– 1960s (revival of the connection between fashion and art – borrowing ideas from various types of art is one of the ways of fashion innovation; turning to the work of leading painters – representatives of abstractionism and pop art – for inspiration is characteristic); 1970–1990s (increasing interaction between art and fashion; inclusion of fashion in the museum context, which strengthens its perception as art); 1990–2000s (revival and activation of creative collaboration). According to the results of the research, it was found that the work of leading Ukrainian clothing designers is a unique reflection of the historical conditions of the present day – the leading trends characteristic of the national and world culture of the first decades of the 21st century were concretely embodied in the fashionable images developed by them. Thanks to the active development of art collections not only of high fashion and ready-to-wear but also at all levels of the domestic fashion industry, art received the opportunity to interact directly with the consumer through clothing design. The basis of the development of art design from elitism to mass is transformations in culture, a change in the value bases of sociocultural development and aesthetic canons. Art objects in the work of domestic clothing designers enrich the fashion industry and the country's culture, stimulate aesthetic feelings and emotions, and saturate fashionable images with artistic and spiritual content. Keywords: art design, fashion industry, catwalk image, clothing design, Ukrainian designers, brands, high fashion, art object, artification, collaboration.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Кузнецова В. О. Мода, як видовище: до постановки питання. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Мистецтвознавство. 2018. Вип. 28. С. 71–76.
- 2. Кузнецова В. О. Сучасні дефіле в Україні як презентація модного образу. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2019. Вип. 32. С. 179–186.
- 3. Кузнецова В. О. Арт-об'єкт як специфічна художня форма в сучасній українській моді. Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. 2022. Вип. 47. С. 163–170.
- 4. Кузнецова В. О. Тенденції арт-дизайну в сучасних подіумних образах. Український мистецтвознавчий дискурс. 2022. Вип. 5. С. 28–39.

- 5. Кузнецова В. О. Живопис доби модернізму як джерело натхнення в сучасному дизайні одягу. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. Вип. 59, т. 2. С. 70–78.
- 6. Кузнецова В. О. Фешн-перформанс: мінливість форм і змістів. Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 24–25 берез. 2021 р., Київ, 2021. Ч. 1. С. 192–193.
- 7. Кузнецова В. О. Мистецтво і мода: аспекти взаємодії. Традиції та новітні технології у розвитку сучасного мистецтва : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 18 січ. 2023 р. Черкаси, 2023. С. 58–61.
- 8. Кузнецова В. О. Особливості творчої колаборації в сучасній fashionіндустрії. Science and technology: problems, prospects and innovations : Proceedings of 10th International scientific and practical conference, Osaka, Japan (6–8 July, 2023). Osaka, 2023. P. 158–162.
- 9. Кузнецова В. О. Омаж як інструмент артдизайна в контексті мистецтва постмодернізму. European scientific congress : Proceedings of 6th International scientific and practical conference, Madrid, Spain (10–12 July, 2023). Madrid, 2023. P. 154–157.
- 10. Кузнецова В. О. Особливості трактування мотивів античного спадку в дизайні одягу XX–XXI ст. Progressive research in the modern world : Proceedings of 11th International scientific and practical conference, Boston, USA (20–22 July, 2023). Boston, 2023. P. 122–126.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дихнич Людмила Петрівна

2. Liudmyla Dykhnych

Кваліфікація: к. і. н., професор, 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Лагода Оксана Миколаївна
- Oksana Lahoda

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, буд. 8, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Кротова Тетяна Федорівна
- Tetiana F. Krotova

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2282-0029

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Лавренюк Ольга Олександрівна
- Olha Lavrenyuk

Кваліфікація: к. мист., 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пенчук Олександра Петрівна

2. Oleksandra PENCHUK

Кваліфікація: к. т. н., доц., 17.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Легенький Юрій Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Легенький Юрій Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Крилова Оксана Сергіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна